

22 HOVEDSAKEN: TOPPSAMLERNE
TEKST: GEIR ANDERS RYBAKKEN ØRSLIEN

Mot toppen: Med samboeren Bjørn i Stølsmaradalstindene.
Alle foto: www.mitandi.com

Champagne: Toppen nytes med dyr drikke.

Helt klar: Store Skagadølstind (2405 moh) ruver i bakgrunnen.

Sosialt: Christins kolleger i Storebrand på Store Austabotntind (2204 moh).

Christin Oldebråten (33) har over **2000 meter**. Nå har hun

Venner: Toppturer handler også om det sosiale!

Høyt oppe: 2000-samlerne ser Norge i fugleperspektiv.

Sjokolade: Christin med utsikt til Stølsnostind (2047 moh).

Jubel: På toppen av Store Austabotntind (2204 moh).

På Saksi: 2189 moh - med utsikt bort til Storebjørn (2222 moh) i Jotunheimen.

Til topps: Christin på Store Bukkeholstinden (2213 moh) i Jotunheimen.

vært på 170 norske fjelltopper
bare 180 igjen.

Ved varden: Bjørn Tjomsland og Christin med Galdhøpiggen langt bak.

Kveldsstemming: Like ved DNT-hytta Tomashelleren i Jotunheimen.

24 HOVEDSAKEN: TOPPSAMLERNE

DET ER VIDEN KJENT: Flere hundre tusen nordmenn går i fjellet hvert år. Noen titusener går helt opp til toppene, og de som er enda ivrigere nøyer seg ikke med hva som helst. De vil over 2000 meter.

Der har vi toppsamlerne.

Fjell-entusiastene som vet at Norge har rundt 350 topper som rager mer enn 2000 meter over havet, og som vet at det er fullt mulig å klare den ultimate utfordringen:

Å komme opp på dem alle.

DERFOR DRAR DE til fjells med drømmen om en dag å kunne stige opp på en topp, krysse den av på lista, vite at dette var den aller siste - og at hele kongeriket nå er mitt.

– Toppsamling er mer populært enn noen gang, forteller Morten Helgesen i Glittertind Forlag i Skrautvål i Valdres. Sammen med kona Julia ga han i 2005 ut toppsamlernes nye bibel, den 560-siders kjempeboka «Norges fjelltopper over 2000 meter».

– Allerede i 1949 var de aller fleste besteget, og året etter kom den første trykte lista over de kjente, norske 2000-meterstoppe. Den ble grunnlaget for de første samlerne, forteller Helgesen - og peker på at dette ikke er et nymotens påfunn: Allerede i 1911 hadde østerrikeren Karl Blodig besteget alle topper over 4000 meter i Alpene.

Hvor mange norske topper over 2000 meter som finnes, diskuteres fortsatt. For dersom to nabotopper har et skar mellom seg som er mindre enn 10 meter dypt, kan de nemlig ikke regnes som to separate topper. Noen mener grensa - også kalt primærfaktoren - bør gå ved 30 meter, andre 50 meter. Men de aller fleste er mer opptatt av moroa, opplevelsene og sjarmen i det hele.

- TOPPSAMLERE?

Eventyreren Stein P. Aasheim roper i telefonen fra en bråkete bygate.

– Jeg har stor sans for alle som samler på ting som de ikke kan vise fram til noen! Særlig i ei tid der alt er materialistisk og så mange heller vil vise fram hva de tjener og hva de kjører, hoier forfatteren og fjellklarereren.

– De som samler på topper har jo ofte ingen ting å vise til, annet enn sin egen visshet om hvor de har vært og hva de har klart. At det finnes et miljø der du får anerkjennelse ut fra slike kriterier, synes jeg er sjarmerende. Det er et sprøtt, men uskyldig fenomen.

– Og et fenomen som presser fri natur inn i trange skjemaer?

– Det går selvsagt an å vri på det og si at det er synd at du må sette rekorder for å ha glede av fjellet. Men mange flere skulle ha vært i fjellet, og hvis flere drar oftere til fjells fordi de trigges av ideen om å samle, så stemmer jeg for at de skal gjøre det. Det finnes mange måter å oppleve naturen på, og heldigvis kan ingen sette opp en skala over hvilken tilnærming som er mest høyverdig. Så lenge toppsamlerne ikke etterlater seg spor, synes jeg bare de skal stå på.

TURISTHYTTENE i fjellet setter stadig nye rekorder i antall gjester pr sesong, og flere enn noen gang er der for å beseire en topp. Men generalsekretær Kristin Krohn Devold i Den Norske Turistforening føler ingen behov for å rangere fjelltopper etter høyde over havet.

– Jeg samler også på topper, men ikke nødvendigvis de høyeste. Jeg samler bare på de fineste, sier Devold på bydialekt fra Ålesund.

– For meg som er erkesunnmøring, er det utsikten som teller. Problemet med 2000-metersfokus er at mange topper ikke blir gått fordi de er for lave. Jeg synes ikke vi skal diskriminere fjelltopper slik. Møre og Romsdals høyeste topp er forøvrig 1999 meter høy.

– Så det er derfor du er lunken til 2000-metersgrensen!

– Hehe. Jeg mener uansett at toppturer er verdt å gå, selv om jeg ikke har noe behov for å sette dem på skjema. Det fine med toppturer er at veien hjem oftest er lettere enn veien opp. Går du bare på flata, er det jo like tungt både fram og tilbake.

● Fikk smaken på høye topper i Afrika

Fjellgeita

NAVN: Christin Oldebråten

ALDER: 33

BOR: Søgne/Oslo

YRKE: Nettredaktør i Storebrand, driver fjell-nettstedet mitandi.com på fritida

2000-METERE: Nærmere 170

Hvorfor samle 2000-meters-topper:

Hvorfor ikke? For meg er fjellet muligheten til å hoppe ut av «hamsterhjulet» i hverdagen og løse utfordringer både inne i og utenfor meg selv. Toppsamlingen gir meg masse slike muligheter, med helt konkrete mål å strekke seg etter. Det å komme seg opp på de høyeste toppene setter ikke bare kroppen, men ofte også psyken på prøve. Da finner du ut av det som sitter mellom ørene er like viktig som hva du har med deg i sekken. For meg handler fjellhobbyen om å fylle livet med lykkelige øyeblikk, og både toppene, blomstene i lyngen og

menneskene jeg møter gir livet mening.

Slik startet det:

Faren min tok med familien til Uganda for å bygge barneskoler i 1987, dermed fikk jeg mye av den tidlige ungdomstida oppe i Rwenzorifjellene, med flere topper over 5000 meter, snø og isbreer. Etter å ha flyttet til Norge for å gå på skole begynte jeg å gå i Jotunheimen, Men det ble fort kjedelig å bare gå nede i dalene. Jeg kjøpte et telt på salg, dro til fjells og gikk høyere for hver gang. Etter studiene fikk jeg gode kolleger i Storebrands Fjell-sportgruppe og sammen gikk vi enda flere 2000-metere. Jeg begynte å guide turer og lærte mer og mer for hver tur.

Beste topptur-opplevelse:

I Norge må det bli turen over Skagastøls- og Styggedalsryggen i Jotunheimen. Er du ikke klatrevant, kan du leie guide på Turtagrø Hotell

like ved. Enda større var det å bestige Mt. Margherita (5109m) i Rwenzorifjellene i Uganda, Afrikas høyeste fjell.

Verste topptur-opplevelse:

Ingen! Overraskelser og dårlig vær er en del av pakka, og med nok galgenhumor blir det alltid gøy likevel.

Nybegynnertipset:

På ski er Galdeberget (2075 moh) ved Fondsbu i Jotunheimen en fin og ikke altfor lang tur, selv om tåka kan komme fort. Sommerstid er Vesle Galdhøpiggen (2369 moh) fin hvis du tør å klyve litt, den ligger bare 600 meter nord for selve Galdhøpiggen. På Veslepiggen kan du sitte alene og se bort på fraggelberget som alle de andre myldrer opp på.

Toppen flere burde oppdage:

Store Rauddalseggje ved Olavsbu i Jotunheimen. En flott topp som ser skummel ut, men som ikke er det likevel.

Vinterføre: Topptur med ski på ryggsekken betyr morsommere nedtur. Christin Oldebråten på vei oppover med Tverratindane i Jotunheimen i bakgrunnen. Foto: Bjørn Tjomsland

● Bruker Jotunheimen som fristed

● Legger turene ut på nettet